

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ

"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
БЪЛГАРИЯ, 1504 СОФИЯ
БУЛ. "ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ" 15
Тел. (+359 2) 9308 200
Факс (+359 2) 946 0255
www.uni-sofia.bg info@admin.uni-sofia.bg

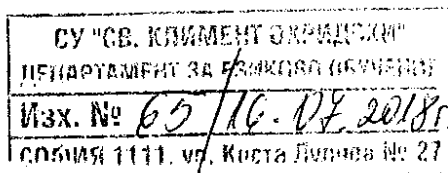
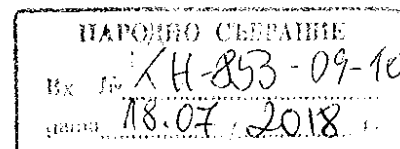

SOFIA UNIVERSITY

ST. KLIMENT OHRIDSKI
BULGARIA, 1504 SOFIA,
15 TZAR OSVOBODITEL BLVD.
Phone (+359 2) 9308 200
Fax (+359 2) 946 0255
www.uni-sofia.bg info@admin.uni-sofia.bg

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ (ДЕО-ИЧС)
ул. "Коста Лулчев" 27, 1111 София, БЪЛГАРИЯ
DEPARTMENT FOR LANGUAGE TEACHING AND INTERNATIONAL STUDENTS (DLTIS)
27 Kosta Lulchev Street, 1111 SOFIA, BULGARIA

Phone (+359 2) 872 07 33, (+359 2) 872 34 81, Fax (+359 2) 872 38 77,
office@deo.uni-sofia.bg, www.deo.uni-sofia.bg

ДО

г-жа Милена Дамянова

Председател на

Комисията по образованието и
науката при 44-то Народно събрание

СТ А Н О В И Щ Е

относно законопроекта за българския език
от доц. д-р Светозара Халачева,
директор на Департамента за езиково обучение
към СУ „Св. Климент Охридски“

По чл. 8(4).2

Европейската практика показва, че съществуват специфики при тестирането на знанията по така наречените „големи“ и „малки езици“. Предложението за сертифицирането на знанията по български език от новосъздаден институт не отчита тези специфики и в този смисъл е нецелесъобразно.

В България вече съществува институция (Департамент за езиково обучение – ДЕО-ИЧС), която над 10 години сертифицира нивото на владеене на българския език като чужд или втори език и издава съответното удостоверение. Тези сертификати са с международна валидност поради членството на ДЕО в ALTE /Асоциация на европейските центрове за езиково тестиране/.

ALTE е неправителствена организация със статут на участник в Съвета на Европа и консултант на ООН по въпросите на езиковата политика.

Организацията е изработила описанието на уменията по Общата европейска езикова рамка, по която се тестват езиковите знания в цяла Европа. Приемането на всяка институция за пълноправен член на ALTE и съответно международното признаване на езиковите ѝ тестове е сложна многогодишна процедура, свързана с одитиране на тестовете и установяване на тяхното съответствие с европейските стандарти.

В периода 2007-2014 година стандартизираният тест на ДЕО по български език като чужд е преминал два успешни одита от ALTE, в резултат на които е удостоен двукратно със знака за качество ALTE Q-mark. Този знак е признание и гаранция, че тестът, както и процедурите по неговото създаване, администриране и оценяване са равностойни с тестовете на най-големите изпитни центрове в Европа като Cambridge English Assessment (Великобритания), Goethe Institut и TestDaF Institut (Германия), CIEP (Франция), Insituto Cervantes (Испания) - членове на ALTE.

Към момента пълноправните членове на ALTE са 34 институции, като съществена част от тях са най-престижните европейски университети. За отбелязване е, че дори тестирането по т.нар. „големи езици“ е пряко свързано с университетски звена. Така например сертифицирането по английски език от Cambridge English Assessment (Великобритания) води началото си от университета в Кеймбридж. Сертифицирането по испански език за сертификата DELE и в момента е съвместна дейност на Insituto Cervantes и университета в гр. Перуджа.

Утвърдена европейска практика е тестирането по т.нар. „малки езици“, към които се отнася и българският, да се извършва от най-престижните университети в страната, например:

- изпит по полски- създаден и администриран от Ягелонския университет в гр. Краков

- изпит по чешки- създаден и администриран от Карловия университет в гр. Прага

- изпит по словенски- създаден и администриран от университета в гр. Любляна

- изпит по италиански CELI- създаден и администриран от университета в гр. Перуджа

- изпит по румънски- създаден и администриран от университета в гр. Клуж

- изпит по шведски- създаден и администриран от университета в гр. Стокхолм

и много други.

С оглед популяризирането и утвърждаването на престижа на тези езици държавните институции осигуряват сериозна логистична и финансова подкрепа на посочените университети.

Като единственият пълноправен член на ALTE от България Департаментът за езиково обучение към СУ «Св. Климент Охридски» до момента осъществява дейността по създаването на стандартизирани тестове и сертифицирането на знанията по български език само със собствени средства. Въпреки това досега международно признатият сертификат на ДЕО са получили над 1800 души.

В последните 2 години стандартизираните тестове на ДЕО сертифицират активно и знанията на ученици от българските неделни училища в чужбина в изпълнение на подписано споразумение между МОН и СУ «Св. Климент Охридски». Само за периода 2017-2018г. тестовете на ДЕО са признати от от Бордовете на образованието в 5 щата на САЩ. В напреднал етап е процедурата в още 3 щата. Учениците, успешно положили изпита, получават в дипломата си Печата за двуезичност, който им дава предимство при кандидатстване в американски университети и за работа в държавната администрация.

Общо за уч. 2017/2018г. дистанционно са изпитани над 40 ученици от български неделни училища в САЩ, Кипър и Гърция.

Във връзка с изложеното дотук смятам, че сертифицирането на знанията по български като чужд/втори език и получаването на съответното удостоверение е уреден въпрос.

Възлагането на тази дейност на нова институция е **нецелесъобразно** поради изключително дългия срок по създаване на нови стандартизирани езикови тестове, както и поради многогодишната процедура за международното признаване на езиковия сертификат.

Подобно решение би обезмислило постигнатите сериозни резултати от ДЕО за популяризирането на българския език и би създадо сериозни съмнения в единството на езиковата политика на страната ни.

С оглед запазване и развиване на постигнатото предлагам сертифицирането на знанията по български език да остане в рамките на Департамента за езиково обучение при СУ „Св. Климент Охридски“.

доц. д-р Светлана Иванчева

